

ปัจจัยที่มีอิทธิพลและแนวทางป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย

เพชรจุ นามชั้น¹

ญาณภัทร สีหะมงคล²

วราภรณ์ พูลผลอำนวย³

บทคัดย่อ

พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ ปัจจุบันได้ขยายวงกว้างไปในทุกชุมชน นับว่าเป็นภัยคุกคามต่ออนาคตของชาติ โดยเฉพาะนักเรียนวัยรุ่น พบว่ามีปัจจัยและสาเหตุมาจากตัววัยรุ่นสังคม สิ่งแวดล้อมและขนบธรรมเนียมประเพณี ทุกฝ่ายในสังคมจะต้องช่วยกันหาแนวทางป้องกันแก้ปัญหา ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน

การวิจัยนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อ 1) ศึกษาพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย 2) ศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย 3) หาแนวทางป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ คือนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ซึ่งได้มาโดยวิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-Stage Random Sampling) จำนวน 900 คน ปีการศึกษา 2555 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถามปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการสัมภาษณ์ ซึ่งแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ .935 วิเคราะห์ข้อมูล ด้วยการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. นักเรียนระดับมัธยมศึกษาส่วนใหญ่มีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แบบเสี่ยงต่ำ ร้อยละ 85.56

2. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย มี 6 ปัจจัย ปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุด คือ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว รองลงมาได้แก่ครอบครัว การตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสนับสนุนจากเพื่อนที่ดื่ม

¹ มหาบัณฑิต สาขาวิจัยและประเมินผล คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

² อาจารย์ ดร. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน ตามลำดับ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสามารถร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 53.70 จึงได้ นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย โดยใช้คะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = .413 + .272 K_3 + .140 K_7 + .140 K_2 + .181 K_1 + .062 K_9 + .094 K_5$$

สมการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย โดยใช้คะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_y = .296 Z_3 + .141 Z_7 + .134 Z_2 + .176 Z_1 + .079 Z_9 + .103 Z_5$$

3. แนวทางป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ได้แก่ การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ผู้นำชุมชน สถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร่วมกับการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และกฎหมายคุ้มครองเด็ก

คำสำคัญ : ปัจจัยที่มีอิทธิพล พฤติกรรมการดื่มแอลกอฮอล์ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ

Abstract

The behaviors of drinking alcohol, In the present has expanded in every community. It's a threat to the future of the nation. Especially, adolescents found that the factors and causes from a teenager social environment and traditions. All in the social shall need help to find ways to prevent. So, it's necessary to study the factors that influence to drinking behavior of the students

The objectives of this research were 1)To study the behaviors of alcohol drinking. 2) To study the factors that influencing behavior of alcohol drinking. 3) To determine the protection guidelines for alcohol drinking of adolescent students in Nong Kai province and The sample were 900 adolescent students in Nong Kai province in the 2012 by "Multi-Stage Random Sampling" . Data were analyzed by Stepwise Multiple Regression Analysis and In-depth Interview.

The findings were as follows:

1. The habit of alcohol drinking of adolescent students in Nong Kai province was at a low risk, at 85.56 percent.

2. There were six significant of factors Influencing and prevent guideline of alcohol drinking behavior among students in Nong Kai province. The most of factors Influencing affecting were the instruction of their parent with the effect size at 0.296 the level of significance is at .01 Those factors could predict the Factors Influencing and prevent guideline of alcohol drinking behavior among students in Nong Kai province around 53.70 percent. There were two predicted equations as : the raw score

$$Y' = .413 + .272 K_3 + .140 K_7 + .140 K_2 + .181 K_1 + .062 K_9 + .094 K_5$$

the standard score

$$Z'_y = .296 Z_3 + .141 Z_7 + .134 Z_2 + .176 Z_1 + .079 Z_9 + .103 Z_5$$

3. The preventive approach to alcohol consumption were; behaviors of adolescent students in Nong Kai province required the cooperation and participation of Alcohol Control Board Province, school administrators, teachers, parents, government officials, owners of alcoholic beverages store and dormitory operators to prevent factors and enforcement of the alcoholic beverage control law and child protection law.

Keyword : Factors that influence The behaviors of drinking alcohol Stepwise Multiple Regression Analysis

ภูมิหลัง

องค์การอนามัยโลก (World Health Organization. 2004 : 1) คาดการณ์ว่าจะมีประชากรทั่วโลกประมาณ 76.3 ล้านคน เป็นผู้ที่ได้รับการวินิจฉัยว่ามีการดื่มแอลกอฮอล์มากเกินไป สำหรับประเทศไทย ประชากรอายุ 15 ปีขึ้นไป มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากกว่า 20 ล้านคน โดยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น 33 เท่า ภายในเวลา 43 ปี จากปี พ.ศ. 2504 ถึงปี พ.ศ. 2547 และข้อมูลจากศูนย์วิจัยปัญหาสุรา (2548 : 2) ระบุว่าคนไทยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ 0.26 ลิตรต่อคนต่อปี เพิ่มขึ้นเป็น 8.47 ลิตรต่อคนต่อปี ในปี พ.ศ. 2547 และเมื่อปี พ.ศ. 2544 พบว่า ประเทศไทยมีอันดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในภาพรวมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทุกประเภทอยู่ในอันดับที่ 40 ของโลก และหากแยกประเภทแล้ว พบว่า คนไทยดื่มเหล้ากลั่น (Spirit) มากกว่าเบียร์ และไวน์ โดยดื่มเหล้ากลั่นจัดอยู่ อันดับที่ 5 ของโลก

ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทยได้ขยายวงกว้างไปในทุกชุมชนคนไทยมีแนวโน้มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มสูงขึ้นอย่างรวดเร็ว เนื่องจากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสารเสพติดที่ถูกกฎหมายและสังคมยอมรับ เมื่อเปรียบเทียบกับสถานการณ์การดื่มเครื่องดื่ม

แอลกอฮอล์กับประเทศทั่วโลก พบว่า คนไทยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์สูงเป็นอันดับ 5 ของโลกรองจากประเทศโปรตุเกส สาธารณรัฐไอซ์แลนด์ บาฮามาส์ และสาธารณรัฐเช็ก ตามลำดับ และเป็นอันดับ 1 ของเอเชีย และที่น่าเป็นห่วงมากที่สุด คือ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นเพศชาย วัย 11-19 ปี มีจำนวนประมาณ 1.06 ล้านคน คิดเป็นร้อยละ 21.2 ของประชากรในกลุ่มอายุนี้นี้ และแนวโน้มในกลุ่มวัยรุ่นหญิงวัย 15-19 ปี ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้นเกือบ 6 เท่า และมีข้อมูลระบุว่า เด็กที่เริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนอายุ 13 ปี มีโอกาสติดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไปจนโต (ศูนย์วิจัยปัญหาสุรา. 2548 : 4)

ปัจจัยและสาเหตุของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในวัยรุ่น พบว่ามีปัจจัยและสาเหตุหลายประการ เช่น ปัจจัยที่เกิดจากตัวของวัยรุ่นเอง ที่เป็นผลมาจากพัฒนาการด้านร่างกายและจิตใจ ซึ่งวัยนี้จะมีสติปัญญา อารมณ์ความรู้สึก อารมณ์อยากเห็น อยากทดลอง ขาดความมั่นใจในตนเอง เนื่องจากปัญหาการปรับตัว (วินัดดา ปิยะศิลป์ และพนม เกตุมาน. 2545: 24) และวัยรุ่นมีความเข้าใจว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จะทำให้มีคนยอมรับ (ปริทรรศ ศิลปกิจ และคณะ. 2541 : 14) การศึกษาของ Leigh & Stacy (2004 : 215) ศึกษาคนแต่ละวัยที่มีความเชื่อเกี่ยวกับผลของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และลักษณะการดื่มที่แตกต่างกัน พบว่าความเชื่อเกี่ยวกับผลของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แตกต่างกันระหว่างเพศชายกับเพศหญิง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในทุกกลุ่มอายุ ทั้งชายและหญิง ถ้ามีความเชื่อเกี่ยวกับผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทางด้านบวก ก็จะเพิ่มระดับการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น ในทางกลับกันถ้ามีความเชื่อเกี่ยวกับผลจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในด้านลบ ก็จะลดหรือเลี่ยงที่จะไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการศึกษาของ Corte and Zucker (2008 :1282) ที่ศึกษาการมองตัวเองในแง่ลบ ของวัยรุ่นกับพฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พบว่า การมีมุมมองต่อตนเองในแง่ลบเป็นปัจจัยทำให้วัยรุ่นดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ส่วนการมีมุมมองต่อตนเองในแง่บวกและความภาคภูมิใจในตนเองเป็นปัจจัยช่วยป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น

การป้องกันปัญหาจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีการดำเนินงานในลักษณะที่จัดให้เกิดการเรียนรู้และแก้ปัญหาาร่วมกัน ตามยุทธศาสตร์การพัฒนาประเทศไทย ตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 10 (พ.ศ. 2550-2554) ในยุทธศาสตร์การพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทยสู่สังคมแห่งภูมิปัญญาและการเรียนรู้ และนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ (พ.ศ. 2551-2554) ด้านการสร้างศักยภาพและความสามารถในการพัฒนาวิทยาการ ทรัพยากรบุคคลและการพัฒนาทางสังคม ในกลุ่มเรื่องที่ควรวิจัยเร่งด่วนตามนโยบายและยุทธศาสตร์การวิจัยแห่งชาติ (พ.ศ. 2551-2554) เรื่องการป้องกันโรคและการรักษาสุขภาพ ระบุว่า การป้องกันและแก้ไขปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนวัยรุ่นที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีลักษณะเป็นพลวัต ปรับเปลี่ยนไปตามบริบทของแต่ละสถานการณ์ นำไปสู่สังคมของการเรียนรู้และเพิ่มความเข้มแข็งของโรงเรียน องค์กรและชุมชน สอดคล้องกับการศึกษาของ Pedersen and McCarthy (2008 : 340) พบว่าสภาพแวดล้อมที่บ้านและสังคมที่ดีช่วยลด

ปัญหาการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นได้ เช่น ปัญหาการตีแล้วขับสามารถลดลง ได้ด้วยการอยู่ในแหล่งที่เข้าถึงเครื่องตีแอลกอฮอล์ได้ยาก และการมีพ่อแม่ที่คอยสอดส่องพฤติกรรมเด็กด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรม การตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวเป็นข้อมูลสำคัญที่สะท้อนให้เห็นข้อเท็จจริงทาง ด้านปัจจัยเชิงสาเหตุที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักเรียน ในจังหวัดหนองคาย และนำมากำหนดเป็นแนวทางป้องกันพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักเรียน ตรงตามสภาวะการณ์จริง อันจะเป็นประโยชน์ต่อการป้องกันการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักเรียนต่อไป

ความมุ่งหมายของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย
2. เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย
3. เพื่อหาแนวทางป้องกันพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย

สมมุติฐานในการวิจัย

การอบรมเลี้ยงดู เจตคติ การไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน การสนับสนุนจากเพื่อน การตลาด ตัวแบบการตีและความคาดหวังจากการตี มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย

ระเบียบวิธีวิจัย

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2555 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย จำนวน 41,992 คน จาก 31 โรงเรียน
2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่
 - 2.1 นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6 ปีการศึกษา 2555 สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ที่มีพฤติกรรมตีเครื่องตีแอลกอฮอล์
 - 2.2 ผู้ให้ข้อมูลแนวทางป้องกันพฤติกรรมตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย ได้แก่ คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์จังหวัด

หนองคาย จำนวน 3 คน ผู้ประกอบการร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จำนวน 5 คน ผู้บริหารสถานศึกษา /ครู จำนวน 3 คน และผู้ปกครองจำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้นจำนวน 16 คน

3. ตัวแปร

3.1 ตัวแปรอิสระ คือ

- 1) บุคลิกภาพ
- 2) การไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน
- 3) การเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 4) การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว
- 5) ตัวแบบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 6) การสนับสนุนจากเพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 7) การตลาด ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 8) เจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์
- 9) ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3.2 ตัวแปรตาม คือ พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย

4. เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

4.1 แบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคล

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

4.2 แบบสัมภาษณ์

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ข้อมูลจากแบบสอบถามในส่วนที่ 1 คือ ข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง นำมาคำนวณหาลักษณะการแจกแจงตัวแปรโดยใช้ค่าสถิติพื้นฐาน ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. วิเคราะห์เพื่อทดสอบสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

2.1 วิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยกับความมีระเบียบวินัยของนักเรียน โดยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson Product Moment Correlation Coefficient)

2.2 หาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณระหว่างตัวแปรพยากรณ์ (ปัจจัย) กับตัวแปรเกณฑ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3. ตรวจสอบความถูกต้องและความน่าเชื่อถือ ของข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์โดยการเชื่อมโยงข้อมูลต่างๆในลักษณะองค์รวม

สรุปผลการวิจัย

1. พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 67.81 มีอายุระหว่าง 17-19 ปี ร้อยละ 52.23 กำลังศึกษาในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ร้อยละ 59.81 มีผลการเรียนเฉลี่ย 2.01-3.00 ร้อยละ 41.23 ครั้งแรกที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ อายุระหว่าง 15-18 ปี ร้อยละ 50.15 สาเหตุการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในครั้งแรกมาจากอยากรอง ร้อยละ 68.12 ประเภทเครื่องดื่มที่นักเรียนชอบดื่มมากที่สุดคือ เบียร์ ร้อยละ 30.94 และมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นแบบเสี่ยงต่ำร้อยละ 85.56

2. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรสังเกตได้

จะเห็นว่า มีตัวแปรแฝงภายนอก จำนวน 9 ตัวแปร พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรทั้งหมด 45 คู่ มีสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง -0.075 ถึง 0.244 ตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน 9 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และยังพบตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กัน 6 คู่ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีค่าสูงสุด ($r_{xy} = 0.244$) และค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของตัวแปรที่มีค่าต่ำสุด ($r_{xy} = -0.075$)

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย สามารถร่วมกันพยากรณ์ ได้ร้อยละ 53.70 จึงได้นำค่าสัมประสิทธิ์ของตัวพยากรณ์มาสร้างเป็นสมการพยากรณ์ได้ดังนี้

สมการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยใช้คะแนนดิบ ดังนี้

$$Y' = .413 + .272 K_3 + .140 K_7 + .140 K_2 + .181 K_1 + .062 K_9 + .094 K_5$$

สมการพยากรณ์พฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในจังหวัดหนองคาย โดยใช้คะแนนมาตรฐาน ดังนี้

$$Z'_y = .296 Z_3 + .141 Z_7 + .134 Z_2 + .176 Z_1 + .079 Z_9 + .103 Z_5$$

3. แนวทางป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3.1 การป้องกันแก้ไขปัญหาการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบโรงเรียนในเรื่องการห้ามดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์โรงเรียนต้องบังคับใช้กฎระเบียบข้อบังคับของโรงเรียนร่วมกับพระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546 อย่างจริงจัง มีการติดตามและประเมินผลพฤติกรรมเสี่ยงของเด็กนักเรียนอย่างสม่ำเสมอ จัดระบบการศึกษาให้เหมาะสมกับเด็กแต่ละคน จัดกิจกรรมการเรียนการสอนแบบกลุ่มเพื่อนช่วยเพื่อน จัดตั้งสภาเด็ก จัดกิจกรรมให้นักเรียนมีการแสดงออกอย่างเหมาะสมเพื่อสร้างวินัยและค่านิยมที่ดี ให้นักเรียนใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

3.2 การป้องกันแก้ไขปัญหาการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน คณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ผู้บริหารโรงเรียน เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบการร้านค้าจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จะต้องมีส่วนร่วมในการบังคับใช้และปฏิบัติตามกฎหมายพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 โดยคณะกรรมการควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จังหวัดจะต้องจัดให้มีการอบรมสร้างความรู้ความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ บังคับใช้กฎหมาย ขอความร่วมมือกับผู้ประกอบการจำหน่ายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ห้ามขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับนักเรียน หรือบุคคลอายุต่ำกว่า 20 ปี โดยขอคู่มือประชาชนก่อนขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

3.3 การป้องกันแก้ไขปัญหาการอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัวที่ส่งผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียน พ่อแม่ ผู้ปกครอง โรงเรียน และชุมชน ต้องมีส่วนในการดูแลเด็กนักเรียน พ่อแม่ผู้ปกครองควรให้ความรักความอบอุ่น ให้การดูแลเอาใจใส่ลูกอย่างใกล้ชิด ทำตนเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นเพื่อนที่ดีของลูก ให้ลูกได้ปรึกษาและมีเวลาว่างในการทำกิจกรรมต่าง ๆ ร่วมกัน

3.4 การแก้ไขปัญหาการเป็นแบบอย่างของคนในครอบครัว ครู กิจกรรมงานเลี้ยง และงานประเพณีที่ส่งผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนพ่อแม่ผู้ปกครอง ผู้ใหญ่ในสังคม และบุคลากรในโรงเรียนควรเป็นแบบอย่างที่ดีในการลด ละ เลิกการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้นักเรียนเห็น สนับสนุนนักเรียนต้นแบบ หรือบุคคลต้นแบบ ให้นักเรียนได้ตัวอย่างที่ดีเป็นการสร้างแรงจูงใจในการประพฤติดี

3.5 การป้องกันแก้ไขปัญหาพฤติกรรมกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตามกลุ่มเพื่อน ผู้ปกครองและครูต้องดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิด ให้ความรู้เกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เสริมสร้างทักษะชีวิตให้กับนักเรียน จัดกิจกรรมกลุ่มให้นักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ช่วยเหลือกัน ฝึกทักษะในการคบเพื่อน รู้จักการปฏิเสธการชวนดื่มจากเพื่อน

3.6 พระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีและกฎหมายว่าด้วยการจำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์คณะกรรมการควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์จังหวัดควรประชาสัมพันธ์สร้างความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติควบคุมเครื่องตีแอลกอฮอล์ พ.ศ. 2551 ให้เจ้าหน้าที่และผู้ประกอบการจำหน่ายเครื่องตีแอลกอฮอล์รับรู้และมีส่วนร่วมในการปฏิบัติตามกฎหมายทั้งการควบคุมการจำหน่าย กำหนดเวลาซื้อขาย จำกัดการโฆษณาเครื่องตีแอลกอฮอล์ รัฐบาลควรเพิ่มภาษีเครื่องตีแอลกอฮอล์ให้มีอัตราสูง

3.7 การสร้างทัศนคติที่ไม่ดีต่อการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ผู้ปกครองและครูมีส่วนสำคัญในการปลูกฝังเจตคติ ค่านิยม และจิตสำนึกที่ดีให้กับนักเรียน โดยการให้ความรู้เกี่ยวกับโทษจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ จัดกิจกรรมรณรงค์ต่อต้านเครื่องตีแอลกอฮอล์ กำหนดเนื้อหาหลักสูตรทักษะชีวิต ปลูกฝังคุณธรรมจริยธรรม

3.8 การป้องกันแก้ไขปัญหาเจตคติจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักเรียน เพื่อน ครอบครัว โรงเรียน วัด ชุมชนมีส่วนช่วยให้นักเรียนเกิดจิตสำนึกและความศรัทธา ที่จะเปลี่ยนความคิด ไปในทางที่ดี เช่น การสร้างเสริมคุณธรรมจริยธรรม กิจกรรมค่ายธรรมะในโรงเรียนมีระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียน สร้างแกนนำเยาวชนบุคคลต้นแบบ จัดกิจกรรมทางเลือกที่เหมาะสมและหลากหลายสำหรับนักเรียน รวมทั้งขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง

อภิปรายผล

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย พบว่า มี 6 ปัจจัยมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย โดยเรียงลำดับปัจจัยที่มีอิทธิพลมากที่สุดไปยังปัจจัยที่มีอิทธิพลน้อยที่สุด ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว การตลาดเครื่องตีแอลกอฮอล์ การสนับสนุนจากเพื่อนที่ตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ เจตคติต่อการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ความคาดหวังจากการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ และการไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน ซึ่งสามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. การอบรมเลี้ยงดูจากครอบครัว มีอิทธิพลมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครอบครัวเป็นสถานที่หรือแหล่งที่ทำให้บุคคลเกิดการปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมาชิกด้วยกัน ซึ่งส่งผลต่อค่านิยม เจตคติ และพฤติกรรมของบุคคล และยังมีอิทธิพลต่อบุคคลในแง่บรรทัดฐาน กฎเกณฑ์ทางสังคม พฤติกรรมการตีมีอิทธิพลของครอบครัวจะก่อให้เกิดแรงจูงใจ ในการตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ ครอบครัวจึงเป็นสาเหตุเงื่อนไขสำคัญที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจตีเครื่องตีแอลกอฮอล์ของเด็กวัยรุ่น เนื่องจากครอบครัวเป็นผู้เลี้ยงดูและเป็นแบบอย่างใน การแสดงออกทางพฤติกรรมต่างๆ ของเด็กวัยรุ่น โดยเฉพาะพฤติกรรมการเลี้ยงดูวัยรุ่นตั้งแต่วัยเด็กจนย่างเข้าสู่วัยรุ่น เช่น ครอบครัว

ที่แตกแยกพ่อแม่แยกทางกัน หรือทะเลาะกันเป็นประจำจะทำให้เด็กวัยรุ่นขาดที่ปรึกษาเมื่อมีปัญหา ก็จะตัดสินใจไปดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สอดคล้องกับการศึกษาของ Tildesley & Andrews (2008) พบว่า พฤติกรรมดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของผู้ปกครองเป็นปัจจัยเริ่มแรกที่ทำให้เด็กตั้งใจที่จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มาจากความสัมพันธ์ของนักเรียนกับผู้ปกครองที่เป็นความสัมพันธ์แบบห่างเหิน ส่วนใหญ่มักมีความขัดแย้งภายในครอบครัว บิดาและมารดามีเรื่องทะเลาะวิวาทกันเป็นประจำ ทำให้นักเรียนไม่อยากอยู่บ้านจึงเป็นสาเหตุให้นักเรียนออกจากบ้านไปมีพฤติกรรมเสี่ยงกับเพื่อนๆ และการศึกษาของ สิทธินันท์ เจริญรัตน์ (2543) พบว่านักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีความสัมพันธ์ภายในครอบครัวไม่ราบรื่น

2. การตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย อาจเป็นเพราะการตลาดเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น สื่อโฆษณา เป็นเหตุจูงใจให้วัยรุ่นมีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มากขึ้น เนื่องจากบริษัทผู้ผลิตเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีกลยุทธ์ต่าง ๆ ที่สร้างสื่อโฆษณาเพื่อจูงใจวัยรุ่นให้เกิดความอยากลองดื่ม สอดคล้องกับการศึกษาของ สาวิตรี อึ้งฉนงค์กรชัย และคณะ (2551 : 4) พบว่าการสัมผัสกับโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ นักเรียนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอัตราการสัมผัสโฆษณาเครื่องดื่มแอลกอฮอล์บ่อยครั้งกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และสามารถจดจำรวมทั้งมีความรู้สึกอยากลองดื่มมากกว่านักเรียนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์อย่างชัดเจน การศึกษาของ เพ็ญพักตร์ มุ่งคุณคำขาว (2552) นักเรียนส่วนใหญ่รู้จักเครื่องดื่มชนิดใหม่ ๆ จากโฆษณาทางโทรทัศน์ และเห็นตัวละครในโทรทัศน์ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จนนักเรียนเห็นว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติ นอกจากปัจจัยด้านการโฆษณาส่งเสริมการขายที่มีผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นแล้ว ปัจจัยด้านผลิตภัณฑ์ ราคา และการจัดจำหน่าย ยังมีผลต่อการตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นด้วย

3. การสนับสนุนจากเพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย อาจเป็นเพราะพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นนั้น จะให้ความสำคัญต่อการคบเพื่อนหรือทำตามกลุ่มเพื่อนมาก จึงมีการเลียนแบบหรือทำตามกลุ่มเพื่อน เพื่อให้เกิดการยอมรับภายในกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นการแต่งกายเหมือนกัน พูดจาภาษาเดียวกัน ทำกิจกรรมร่วมกันตามความสนใจของกลุ่ม และจากการที่ได้วัยนี้จะมีอารมณ์ที่อ่อนไหวง่าย หวั่นไหวตามสภาพแวดล้อม คล้อยตามเพื่อนได้ง่าย ขาดความยั้งคิด มีความอยากรู้ อยากเห็น อยากทดลอง จึงเป็นสาเหตุที่นำไปสู่การดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่น รวมทั้งวัยรุ่นซึ่งเป็นวัยที่เริ่มห่างเหินจากพ่อแม่ ชอบเข้าสังคมที่ตนชอบและต้องการ โดยยึดเพื่อนเป็นหลัก วัยรุ่นจึงมีแนวโน้มที่จะทำตามกลุ่มซึ่งเป็นภาวะปกติของวัยรุ่นโดยทั่วไป การที่วัยรุ่นมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จากการชักจูงของเพื่อน ก็เพราะวัยรุ่นมีแรงจูงใจที่จะคล้อยตามเพื่อนในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ สอดคล้องกับการศึกษาของวิชัย โปษยะจินดา และอาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา (2544 : 53) พบว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็น

พฤติกรรมการรวมกลุ่มทางสังคมระหว่างเพื่อน การให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มเพื่อการแลกเปลี่ยนสังสรรค์ แสดงความยินดีหรือได้รับความเปลี่ยนแปลงของคนอื่นโดยใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นสื่อกลาง

4. เจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย อาจเป็นเพราะเจตคติของวัยรุ่นมีส่วนผลักดันให้วัยรุ่นมีพฤติกรรมที่คล้อยตามหรือทำตามความเชื่อ ปัจจุบันเจตคติของวัยรุ่นมีความเชื่อว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติ จึงเป็นสาเหตุ ทำให้วัยรุ่นตัดสินใจดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เนื่องจากการให้ความหมาย การตัดสินใจและการให้คุณค่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ทำให้วัยรุ่นมองว่าการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องธรรมดา และสังคมยอมรับได้ คนส่วนใหญ่ก็ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ มีการตั้งวงดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งผู้ใหญ่และเด็ก โดยไม่ถือว่าเป็นความผิดร้ายแรง ทำให้เด็กวัยรุ่นเห็นภาพการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เป็นเรื่องปกติในชีวิตประจำวัน และยังพบว่าในงานบุญต่าง ๆ หรือแม้แต่งานประเพณีต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในชุมชนต่างก็มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ควบคู่ไปด้วยเสมอ เป็นเสมือนการปลูกฝังเจตคติที่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ให้กับเด็กวัยรุ่น สอดคล้องกับการศึกษาของ กาญจนา นิมสนุทธ (2551) พบว่า เหตุผลในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นมาจากแรงกระตุ้นจากสังคมที่มีความเชื่อและค่านิยมทางบวกต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และค่านิยมของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และการศึกษาของ อนงค์ ดิฐสังข์ (2550) พบว่าตัวแปรที่สามารถร่วมกันทำนายพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษาตอนต้น ได้แก่ ทศนคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

5. ความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย อาจเป็นเพราะการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของบุคคลขึ้นอยู่กับผลลัพธ์ที่พวกเขาคาดว่าจะได้รับจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ดังนั้นถ้าบุคคลคาดหวังผลลัพธ์ทางบวกมากขึ้น เขาก็จะดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์เพิ่มขึ้น ในทำนองเดียวกันถ้าคาดว่าจะได้ผลลัพธ์ทางลบ บุคคลก็จะดื่มน้อยลง หรือหยุดดื่ม ดังนั้นความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และเจตคติต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์จึงมีความสัมพันธ์กันในระดับความคิดหรือความเชื่อ แต่การที่จะแสดงออกถึงพฤติกรรมนั้นจำเป็นต้องอาศัยทั้งความคิด ความเชื่อ ความรู้สึก ประสบการณ์การเรียนรู้ที่ผ่านมา เป็นองค์ประกอบปัจจัยภายในที่ส่งผลทำให้เกิดพฤติกรรมของบุคคลนั้น ๆ ตามการอธิบายของทฤษฎีความรู้ความเข้าใจหรือทฤษฎีปัญญานิยม (Cognitive Theory) และทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning Theory) ของ Bandura (1997 : 110) ซึ่งแบนดูราเสนอว่าอิทธิพลเหล่านี้มีน้ำหนัก ไม่เท่ากันและอิทธิพลของปัจจัยเหล่านี้จะต่างกันไปตามสภาวะแวดล้อมที่ต่างกัน ดังนั้นจาก ข้อค้นพบดังกล่าว จึงสามารถอธิบายได้ว่าความเชื่อหรือความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

6. การไม่ปฏิบัติตามกฎของโรงเรียน มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษา ในจังหวัดหนองคาย ที่ปรากฏผลเช่นนี้ อาจเป็นเพราะวัยรุ่นเป็นวัยที่ต้องการความเป็นอิสระ เป็นตัวของตัวเองไม่ต้องการอยู่ใต้คำสั่งข้อบังคับของผู้ใด โดยเฉพาะบุคคลผู้มีอำนาจหรือสูงวัยกว่า เช่น ครู พ่อแม่ และผู้ปกครอง ทำให้วัยรุ่นแสดงพฤติกรรมในรูปแบบต่างๆ ออกมา เช่น ทำตัวตามเสรีเห็นอกเห็นใจข้อบังคับที่ไม่ชอบ ไม่ต้องการ ถูกควบคุมทั้งในเรื่องเล็กและเรื่องใหญ่ รวมถึงการมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เพราะวัยรุ่นเชื่อว่าลักษณะที่เป็นเครื่องหมายของความเป็นผู้ใหญ่ คือ ความเป็นอิสระจากผู้มีอำนาจเหนือตนเอง มีอิสระเสรีในการดำเนินชีวิต และมีอิสระในการกระทำการใด ๆ ส่งผลให้วัยรุ่นมีความเชื่อ ค่านิยม และความคาดหวังที่จะมีพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ซึ่ง ศรีเรือน แก้วกังวาล (2545 : 36) กล่าวว่าความอยากรู้อยากลองและความต้องการแสวงหาประสบการณ์ใหม่ ๆ รวมทั้งความท้าทาย ความตื่นเต้น กลียดความจำเจ ซ้ำซาก ชอบทดลอง ชอบฝ่าฝืนกฎระเบียบต่าง ๆ บางคนอาจชอบลองสิ่งผิด ๆ เช่น ยาเสพติดต่อต้านกฎเกณฑ์ของสังคมและสถาบัน เพื่อจะดูว่า ผลที่ตามมาจะเป็นอย่างไร หรือบางคนอยากลองเพื่อประชดชีวิต

7. แนวทางการป้องกันพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นแนวทางเพื่อป้องกันพฤติกรรม ได้แก่ การป้องกันการไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงเรียน การป้องกันการเข้าถึงแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดูบุตร การเป็นตัวแทนหรือแบบอย่างที่ดี การป้องกันการสนับสนุนจากเพื่อนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การป้องกันการส่งเสริมการขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การสร้างเจตคติที่ไม่ดีต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และการป้องกันความคาดหวังจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของผู้บริหารสถานศึกษา ครู ผู้ปกครอง เจ้าหน้าที่ของรัฐ ผู้ประกอบการร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และชุมชน ครอบครัวและโรงเรียนเป็นสิ่งแวดล้อมที่นักเรียนวัยรุ่นใช้ชีวิต และมีปฏิสัมพันธ์กันมาก สอดคล้องกับ การศึกษาของ Pedersen & McCarthy (2008) พบว่าการนำครอบครัวเข้ามามีส่วนในการทำกิจกรรมร่วมกับวัยรุ่น การจัดกิจกรรมร่วมภายในบ้านระหว่างพ่อแม่-ลูก การสร้างความรักความอบอุ่นในครอบครัว โรงเรียนเป็นสถานที่สร้างความรู้ ความตระหนัก ความเข้าใจในโทษและภัยของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ปลูกฝังค่านิยมและสร้างจิตสำนึกใหม่ไม่ให้ยุ่งเกี่ยวกับเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ จากการศึกษาของ สุรัชยา มุลาสิ (2551) พบว่า กิจกรรมในการป้องกันแก้ไขการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การให้คำปรึกษากลุ่มตามแนวการปรับพฤติกรรมทางปัญญา โปรแกรมเสริมสร้างทักษะชีวิตร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม โปรแกรมการควบคุมตนเอง การสร้างพันธะสัญญา เพื่อนเตือนเพื่อน การเข้าค่าย การเข้าวัดปฏิบัติธรรม ซึ่งทุกกิจกรรมโปรแกรมสามารถป้องกันแก้ไขพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของวัยรุ่นได้ และการศึกษาของ Huang et al (2009) ยังระบุอีกว่าการเคร่งศาสนาและเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนา มากกว่า 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ หรือมากกว่า 10 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ การปฏิบัติทางพุทธศาสนาเป็นตัวแปรสำคัญลำดับแรกที่สามารถพยากรณ์พฤติกรรมหลักเลี่ยงการดื่ม

เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ได้ สอดคล้องกับการศึกษาของ เกษมณี ชติยะ (2548) พบว่าการแก้ไขปัญหา การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนต้องอาศัยความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในขณะที่อยู่ในโรงเรียนและระหว่าง การจัดการเรียนรู้ที่มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจเข้ามาเกี่ยวข้อง เช่นมีการ ลงโทษนักเรียนที่ทำผิดกติกาและกฎระเบียบของโรงเรียน โดยการตักเตือน ตัดคะแนนความประพฤติ แจ้งผู้ปกครองหรือพักการเรียน การจัดทำพื้นที่จุดเสี่ยง การตั้งกฎระเบียบของโรงเรียน กำหนดมาตรการบทลงโทษเมื่อเด็กดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ทั้งในและนอกโรงเรียน การจัด กิจกรรมเสริมทักษะชีวิต การติดตามเยี่ยมบ้าน และสร้างแกนนำนักเรียนในการสอดส่องดูแล พฤติกรรมเพื่อนนักเรียน มีการเฝ้าระวังในระดับชุมชน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1.1 โรงเรียน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด สำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด และตำรวจภูธรจังหวัด ควรกำหนดมาตรการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กนักเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยการปลูกฝังสร้างทัศนคติและความคาดหวังที่ถูกต้อง ควบคุมแหล่งซื้อขายเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ฝึกทักษะการคบเพื่อน ส่งเสริมการอบรมเลี้ยงดู ควรใช้วิธีการป้องกันแก้ไขปัญหาเด็กในแต่ละกลุ่มให้เหมาะสม เช่น การฝึกทักษะชีวิต ทักษะการกล้าแสดงออกอย่างเหมาะสม การให้ความรู้และคำปรึกษา รวมทั้งการบำบัดปรับเปลี่ยนพฤติกรรม เป็นต้น

1.2 ผู้ปกครอง เพื่อน ครู ผู้บริหารสถานศึกษา เจ้าหน้าที่ของรัฐ และผู้ประกอบการร้านค้าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ควรมีส่วนร่วมอย่างจริงจังในการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

1.3 แนวทางการป้องกันแก้ไขปัญหาต้องพิจารณาจากสาเหตุและประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมตามบริบทในแต่ละพื้นที่

2. ข้อเสนอแนะในงานวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มที่มีพฤติกรรมการดื่มแบบเสี่ยงต่ำ การดื่มแบบเสี่ยงสูง การดื่มแบบอันตราย และการดื่มแบบติด เพื่อให้ทราบสภาพปัญหา ผลกระทบและปัจจัยที่ส่งผลต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในการดื่มแต่ละแบบ รวมทั้งการหาแนวทางที่เหมาะสมในการดูแลเด็กที่มีพฤติกรรมการดื่มที่แตกต่างกัน

2.2 ควรศึกษาพฤติกรรมหรือกิจกรรมระหว่างการใช้เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และวิถีวัฒนธรรมความเชื่อของผู้คนในแต่ละท้องถิ่นที่ส่งผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

2.3 ควรศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของโปรแกรมป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา เช่น โครงการรณรงค์ต่อต้านเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ โครงการเพื่อน

ช่วยเพื่อน โครงการค่ายธรรมะ โครงการธนาคารความดี โครงการครูออกเยี่ยมบ้าน โครงการเยาวชนบุคคลต้นแบบ และโครงการบังคับใช้กฎหมายควบคุมเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เป็นต้น

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา นิมสนุทร. การประเมินชุมชนแบบมีส่วนร่วมเพื่อสังเคราะห์แนวทางป้องกันการดื่มสุราในกลุ่มวัยรุ่น. วิทยานิพนธ์พยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.
- เกษมณี ชติยะ. การใช้กระบวนการกลุ่มเพื่อสร้างทักษะการป้องกันตนเองในการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเทศบาลนครเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2548.
- ปริทรรศ ศิลปกิจ, วนิดา พุ่มไพศาลชัย และพันธุ์นภา กิตติรัตนไพบูลย์. ความชุกและภาวะสุขภาพจิตของคนไทยที่ติดสุรา. วารสารสวนปรุง, 2541.
- เพ็ญพักตร์ มงคุณคำขาว. ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในจังหวัดชัยภูมิ. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาการศึกษา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2552.
- วิชัย โปษยะจินดา และอาภา ศิริวงศ์ ณ อยุธยา. สุราในสังคมไทย. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2544.
- วินัดดา ปิยะศิลป์ และพนม เกตุมาน. จิตเวชเด็กและวัยรุ่น : แนวทางป้องกันและช่วยเหลือ. วารสารการพยาบาลจิตเวชและสุขภาพจิต, 2545.
- ศรีเรือน แก้วกังวาล. จิตวิทยาพัฒนาการชีวิตทุกช่วงวัย เล่ม2. (พิมพ์ครั้งที่ 7). กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2545.
- ศุณย์วิชัยปัญหาสุรา. ข้อมูลการจัดอันดับโลกในการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของประเทศไทย. วันที่ค้นข้อมูล 20 มิถุนายน 255 : เข้าถึงได้จาก <http://www.cas.or.th/index.php>, 2548.
- สาวิตรี อัจฉนงค์รักษ์ และคณะ. รายงานผลโครงการวิจัยการเฝ้าระวังพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทย. กรุงเทพฯ : พิมพ์ดีการพิมพ์, 2551.
- สุรัชยา มุลาดี. การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการป้องกันการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา อำเภอมือง จังหวัดอุดรธานี. วิทยานิพนธ์สาธารณสุขศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขภาพและการส่งเสริมสุขภาพ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2551.

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. รายงานภาวะสังคมไทยไตรมาส
สี่ ปี 2550 และภาพรวม ปี 2550. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการ
เศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2551.

อนงค์ ดิฐสังข์. ปัจจัยที่มีผลต่อพฤติกรรมการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา
ตอนต้นโรงเรียนมัธยมประชานิเวศน์ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์
วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาวิชาสุขศึกษา : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย
เกษตรศาสตร์, 2550.

Bandura, A. Social learning theory. NJ : Prentice-Hall, 1977.

Corte, C., & Zucker, R. A. Self - concept disturbances: cognitive vulnerability for
early drinking and early drunkenness in adolescents at high risk for
alcohol problems. Addict Behave, 2008.

Huang, J. H., Dejong, W., Towwim, L.G., & Schneider, S.K. Sociodemographic and
Psychobehavioral Characteristics of US College Students Who Abstain
From Alcohol. Journal Am Coll Health, 2009.

Leigh, B. C., & Stacy, A. W. Alcohol expectancies and drinking in different age
groups. Addiction, 2004.

Pedersen, S. L., & McCarthy, D. M. Person-environment transactions in youth
drinking and driving. Psychol Addict Behav, 2008.

Tildesley, E. A., & Andrews, J. A. The Development of Children's Intentions to Use
Alcohol: Direct and Indirect Effects of Parent Alcohol Use and Parenting
Behaviors. Psychol Addic Behave, 2